

KUSTKIEKJES (Grote Rede 49)

Het antwoord op onze fotovraag was niet zo moeilijk voor wie regelmatig op de Oostendse oosteroever ronddoelt. Daar prijkt op de gebouwen van C-Power in de Buskruitstraat sinds enige tijd dit kunstwerk van de Nederlander Leon Keer. Het maakt deel uit van het Street Art festival 'Crystal Ship', dat ook in 2019 meer dan vijftig muurschilderingen en installaties, naast vele kleinere werken, in de openbare ruimte van de koningin der badsteden toverde. Een knappe optische illusie van een van 's werelds beste 3D-kunstenaars!

Jan Seys

BOUW JE EIGEN VIRTUELE STORMVLOEDKERING IN DE DOE-EXPO IN NIEUWPOORT

Het Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust bouwt in Nieuwpoort volop aan een stormvloedkering. Deze zal de stad en het hinterland beschermen tegen zware stormvloed. Stormvloedvormen een van de belangrijkste natuurlijke dreigingen in de Noordzeeregio. Omdat Nieuwpoort en haar hinterland niet zijn voorbereid op de hoge waterstanden die met zware stormen gepaard gaan, keurde de Vlaamse Regering in 2011 het Masterplan Kustveiligheid goed. Die stelt de noodzaak voor de bouw van een stormvloedkering op de monding van de IJzer voorop. Na grondige studies en een architecturaal ontwerp is gekozen voor een horizontale sectorschuiw met een doorvaartbreedte van 38 meter. De bescherming door de stormvloedkering is al noodzakelijk bij stormvloed met een kans op voorkomen van eens in de 10 jaar. De stormvloedkering zal echter ook bescherming bieden tegen een 1000-jarige storm. Tevens wordt rekening gehouden met een zeespiegelstijging van 80 cm tot het jaar 2100.

In een boeiende doe-expo op het Loodswezenplein te Nieuwpoort kom je alles te weten over dit unieke project. De expo richt zich naar de derde graad lager onderwijs. Aan de hand van puzzels en spelletjes verzamel je als bezoeker een cijfercode.

Met die code kan je op het einde van de tentoonstelling de dynamische maquette in beweging zetten. Op die manier zie je hoe de stormvloedkering precies zal werken. Tijdens de spelletjes ontdek je hoe de kering wordt gebouwd, welk materiaal men gebruikt en waarom de stormvloedkering nodig is. Van september tot en met juni is de expo enkel toegankelijk voor klasbezoeken. Een bezoek moet op voorhand gereserveerd worden via www.stormvloedkeringnieuwpoort.be.

Wil je extra info?

Dan is de nieuwste brochure een aanrader: https://www.afdelingkust.be/sites/default/files/atoms/files/20190729_Aanpassingen_Brochure_Stormvloedkering_A5_LR.pdf.

Charlotte Devriendt

IN DE BRANDING

EEN LEVENSWERK OVER OORBEENTJES VAN NOORDZEEVissen

In de reeks 'Fauna van België' publiceerde het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen (KBIN) recent een merkwaardig boek: "Otoliths of Fishes from the North Sea and the English Channel". Het betreft een nagenoeg volledig overzicht van de otolieten of 'oorbeentjes' van alle – lees 233 – vissen van de Noordzee en het Kanaal. Het kostte de auteur, Dirk Nolf, een belangrijk deel van zijn carrière om de beentjes te verzamelen en minutieus te registreren. Otolieten zien eruit als kleine, kalken plaatjes (enkele millimeter tot twee centimeter groot), en bevinden zich inwendig ter hoogte

van het binnenoor. De vorm en tekening zijn kenmerkend voor de soort, wat toelaat om in prooi-resten van bijvoorbeeld zeevogels visresten op naam te brengen. Maar er is meer. Net als bij bomen hebben ze 'jaarringen' die de leeftijd van de vis verraden. En per 'ring' kun je door analyse meten welke chemische stoffen in het water aanwezig waren in dat bewuste jaar. Een schat aan informatie dus in wat op het eerste gezicht een onooglijk, onbelangrijk kalkplaatje lijkt!

Jan Seys

EEN WATER-VOORZIENINGSBUNKER IN DE HAVEN.

Onder het Maritiem Plein, op de Oosteroever in Oostende, trof men tijdens rioleringswerken in maart 2019 de resten aan van een betonnen constructie. Dit op een plaats waar men tijdens werken in 2004 ook al op betonnen muren stootte. Al snel was duidelijk dat het om een bunker uit de Tweede Wereldoorlog ging. Dit is niet verwonderlijk: de Duitsers bouwden dit gebied tijdens WOII vol. Het *Panzerstützpunkt Ostende Hafen* had als belangrijkste doel de verdediging van de haven en de kustlijn. De Mortierbunker, Batterij Hundius en de vele constructies op de Halve Maan zijn nog goed zichtbare resten uit deze periode. Tijdens de oorlog bevond zich in de haven ook een basis voor snelleboten: relatief kleine, maar snelle en lichte vaartuigen die torpedo's afschoten op vijandige doelen. Dicht bij de plaats van de vondst bevond zich tijdens de oorlog ook een depot voor zeemijnen.

Al snel bleek dat het om de resten van een watervoorzieningsbunker ging, die een aantal jaren na afloop van de Tweede Wereldoorlog afgebroken werd. Het aanleggen van drinkwatervoorraden was essentieel in een oorlogssituatie, zeker op plaatsen die mogelijk lang verdedigd moesten worden. Het betreft hier een standaardconstructie, de "R197". De Duitsers hadden een hele reeks zogenaamde *Regelbau*-types, dit waren standaardplannen voor bunkers waarbij exact geweten was welke technieken, materialen en hoeveelheden nodig waren om er een exemplaar van te bouwen. Daardoor slaagden de Duitsers erin om tijdens de Tweede Wereldoorlog snel duizenden bunkers te bouwen langs de Atlantische kust. Meer specifiek was het de Festungspioniere van het 15de Duitse Leger die dit type, waar 40 kubieke meter drinkwater in kon, bouwde. Tientallen waterbunkers van dit type en nog vier andere types verzezen in hun gebied, al zijn velen daarvan ondertussen verdwenen. Net daarom verrichtte het Vlaams Agentschap Onroerend Erfgoed nauwkeurige metingen en observaties op de nu nog zichtbare restanten.

Mathieu de Meyer

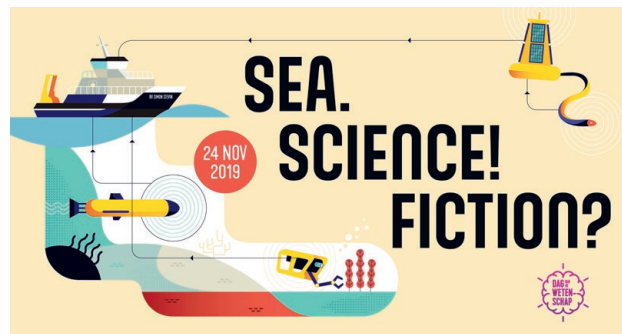

KUSTZAKBOEKJE

De Belgische kust is uniek in België en Europa. Op een beperkte oppervlakte en in een van de drukst bevolkte regio's ter wereld vinden belangrijke economische activiteiten (havens, toerisme, etc.) plaats. Maar er is ook landbouw en natuur. Het is een regio met kustspecifieke vraagstukken, fenomenen en processen op zowel sociaal, economisch als ecologisch vlak. Tegelijkertijd dient ook hier geanticipeerd te worden op de klimaatverandering.

Die eigenheid van de kust verdient een gebiedsgerichte kennisbasis die kan dienen om het beleid te onderbouwen en stakeholders te informeren. Vanuit deze insteek, werkte het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) en de Gebiedswerking Kust van provincie West-Vlaanderen aan de publicatie 'KustINZicht2019 - cijfers en analyses over de Belgische kustzone'. In een gebruiksvriendelijk zakboekje vind je een hele reeks thematisch ingedeelde cijfers, kaarten en informatie. Naast het objectief informeren van lokale beleidsmakers en belanghebbenden over regionale fenomenen en evoluties, wil de publicatie ook de zichtbaarheid en toegankelijkheid van kustspecifieke kennis verhogen. Het KustINZicht2019 is digitaal beschikbaar op de website van het Compendium voor Kust en Zee (www.compendiumkustenzee.be/nl). De kaartvisualisaties zullen later dit jaar ook apart beschikbaar zijn op de zusterwebsite, het Kustportaal (www.kustportaal.be).

Hannelore Maelfait, Steven Dauwe

DAG VAN DE WETENSCHAP 2019 SEA. SCIENCE! FICTION?

Op zondag 24 november 2019 (10-17u) vindt de jaarlijkse Dag van de Wetenschap plaats. Ook dit jaar zet het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) de deuren open van het Marien Station Oostende en kan je onder andere aan boord gaan van het onderzoeksschip Simon Stevin. Tijdens deze editie onthullen zeewetenschappers de technologische vooruitgang die geen (science)fiction meer is. Bouw je eigen onderwaterrobot, neem het op tegen een computer in een wedstrijdje 'plankton herkennen', volg een live demo van een duikende diepzeerobot, woon boeiende lezingen bij en neem een kijkje binnenin een echte meetboei. Voor elk wat wils! Meer info: www.vliz.be/nl/event/dag-van-de-wetenschap-2019.

Jan Seys